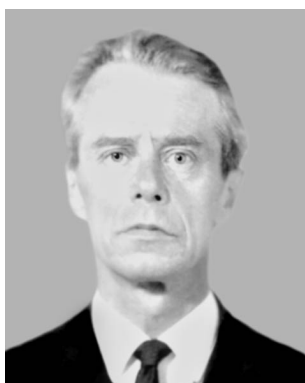

О. Ю. Нурмагамбетов, С. В. Пелетминський

Волков Дмитро Васильович

ВОЛКОВ Дмитро Васильович (03. 07. 1925, Ленінград, нині С.-Петербурґ – 05. 01. 1996, Харків) – фізик. Доктор фізико-математичних наук (1968), професор (1977). Акад. НАНУ (1988). Заслужений діяч науки УРСР (1982). Міжнар. премія ім. В. Тіррінґа (1997). Учасник 2-ї світової війни. Бойові та держ. нагороди. Засн. наук. школи з теорії елементар. частинок. Навч. у Ленінгр. (1947–51) та Харків. (1951–52) університетах. Від 1956 – у Харків. фіз.-тех. інституті (нині Нац. наук. центр «Харків. фіз.-тех. інститут» НАНУ): ст. н. с., 1967–96 – нач. лаб. теор.-групових методів у теорії елементар. частинок і квант. поля. Працював 1958, 1961–62, 1965, 1976–77 у Європ. центрі ядер. досліджень (Женева), 1963 – в Інституті теор. фізики ім. Н. Бора (Копенгаґен). Наукові праці В. стосуються питань квант. теорії поля (скалярна квант. електродинаміка, узагальнення квант. статистики – парастатистика), теорії полюсів Редже, теорії вищих симетрій і проблеми спонтан. вакуум. переходів у дуальних моделях, побудови методу феноменол. лагранжіанів у теорії елементар. частинок та його застосувань у фізиці конденсов. стану. Побудував узагальнену модель, яка об'єднала внутр. групу симетрії ґолдстоунів. частинок із групою перетворень Пуанкаре. Запропонував новий вид симетрії елементар. частинок, бозонів та ферміонів – суперсиметрію, що стала основою для побудови єдиних теорій фундам. взаємодій; розробив локал. узагальнення суперсиметрії – супергравітацію. Запропонував твістороподіб. підхід у теорії суперструн та супермембран, який посідає ключове місце в проведенні коваріантного квантування цих релятивіст. протяж. об'єктів.

Основні праці

S-матрица в обобщенном методе квантования // ЖЭТФ. 1960. Т. 38, вып. 2; Полюса Редже в амплитудах нуклон-нуклонного и нуклон-антинуклонного рассеяния // Там само. 1963. Т. 44, вып. 3 (співавтор); U(6,6) symmetry and higher barion resonances // Nuovo Cimento. 1965. Vol. 40, № 1; О спонтанной компактификации подпространств при взаимодействии полей Эйнштейна с калибровочными полями // Письма в ЖЭТФ. 1980. Т. 32, вып. 11 (співавтор); Геометрия и теоретическая физика элементарных частиц // Проблемы теор. физики. К., 1986 (співавтор); On the generalized action principle of superstrings and supermembranes // Phys. Lett. B. 1995. Vol. 352 (співавтор); Supergravity before 1976 // Proceeding of Intern. Conf. on the History of Original Ideas and Basic Discoveries in Particle Physics, Erice, Italy, 1994, 1996.

Рекомендована література

1. 60-річчя члена-кореспондента АН УРСР Д. В. Волкова // Вісн. АН УРСР. 1985. № 8;
2. Памяти Дмитрия Васильевича Волкова // УФН. 1996. Т. 166, № 8;
3. Дмитрий Васильевич Волков: К 75-летию. Х., 2000.

Бібліографічний опис:

Волков Дмитро Васильович / О. Ю. Нурмагамбетов, С. В. Пелетминський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-27659>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).